

บทที่ 4

ผลการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของธนาคารพาณิชย์

การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาในงบการเงิน

ในการศึกษา“ การเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาในงบการเงิน” เป็นการศึกษาจากรายงานประจำปี(แบบ 56-1)และงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 13 ธนาคาร ซึ่งประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์เอกชน 10 ธนาคาร คือ

1. ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด(มหาชน)
2. ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)
3. ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
4. ธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน)
5. ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
6. ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน)
7. ธนาคาร สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ นครธน จำกัด(มหาชน)
8. ธนาคาร เอเชีย จำกัด (มหาชน)
9. ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)
10. ธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)

และธนาคารพาณิชย์ของรัฐ 3 ธนาคาร คือ

1. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
2. ธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)
3. ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

วิธีการศึกษาจะศึกษาจากรายงานประจำปีและงบการเงินปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ที่ธนาคารพาณิชย์นำส่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาในรายงานประจำปีและงบการเงินนี้ถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่ธนาคารต้องการเปิดเผยให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน และผู้สนใจทั่วไป ซึ่งอย่างน้อยต้องเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา และหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นในการศึกษาจะศึกษาหลักเกณฑ์ข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มี

ปัญหา หลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลที่เปิดเผยนี้จะวิเคราะห์ทั้งความชัดเจนในการแสดงข้อความ และข้อมูลตัวเลขที่ต้องเปิดเผยตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น

ผลการศึกษาเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามมาตรฐานการบัญชี

ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาที่กำหนดให้ทางด้านเจ้าหนี้แสดงหรือเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นในงบดุล หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ในฐานะเจ้าหนี้ต้องเปิดเผยข้อมูลในตัวงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งการศึกษการเปิดเผยข้อมูลทางด้านเจ้าหนี้ได้ทำการวิเคราะห์ความชัดเจนในการแสดงข้อมูลทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลข และข้อความที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถอ่านและเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการแปลความหมายที่ซับซ้อนของคำศัพท์หรือถ้อยคำที่ใช้ และศึกษาการเปิดเผยข้อมูลงบการเงินเฉพาะธนาคารพาณิชย์ซึ่งไม่รวมถึงงบการเงินรวม โดยแยกวิเคราะห์เป็นรอบระยะเวลาบัญชี ผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ตามมาตรฐานการบัญชี แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 จำแนกตามลักษณะข้อมูลที่เปิดเผย

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในตัวงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม
1. อัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้	13	-	13	13	-	13	100	-	100	100	-	100
2. ข้อมูลจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างระหว่างงวดบัญชีเปรียบเทียบกับจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ทั้งหมด	4	9	13	6	7	13	30.77	69.23	100	46.15	53.85	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรฐาน
การบัญชีฉบับที่ 34 จำแนกตามลักษณะข้อมูลที่เปิดเผย (ต่อ)

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในวงบ การเงินหรือหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม
3. จำนวนรายและยอดรวม ของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ ปรับโครงสร้างก่อนการปรับ โครงสร้างหนี้แต่ละประเภท	13	-	13	13	-	13	100	-	100	100	-	100
4. ประเภทและมูลค่ายุติธรรม ของสินทรัพย์ที่รับโอนเพื่อ เป็นการรับชำระหนี้	11	2	13	11	2	13	84.62	15.38	100	84.62	15.38	100
5. มูลค่ายุติธรรมของส่วนได้ เสียในส่วนของทุนของ ลูกหนี้ที่รับโอนเพื่อเป็นการ รับชำระหนี้	4	9	13	2	11	13	30.77	69.23	100	15.38	84.62	100
6. เปรียบเทียบจำนวนรวม ของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่มี การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ คงเหลืออยู่ก่อนและหลังการ ปรับโครงสร้าง	9	4	13	10	3	13	69.23	30.77	100	76.92	23.08	100
7. แสดงการเปิดเผยข้อมูล ช่วงเวลาหรืออายุเฉลี่ยของ ลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลง เงื่อนไข	6	7	13	9	4	13	46.15	53.85	100	69.23	30.77	100
8. จำนวนยอดรวมของเงิน ลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับ โครงสร้างทั้งหมด ณ วันที่ ในงบดุล	11	2	13	11	2	13	84.62	15.38	100	84.62	15.38	100
9. จำนวนกำไรหรือขาดทุน จากการปรับโครงสร้างหนี้ ระหว่างงวด	*12	1	13	*12	1	13	92.31	7.69	100	92.31	7.69	100
10. จำนวนเงินของข้อผูกพัน ต่าง ๆ ในการที่จะใช้เงินทุน เพิ่มเติมแก่ลูกหนี้ที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้	6	7	13	6	7	13	46.15	53.85	100	46.15	53.85	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ตามมาตรฐาน
การบัญชีฉบับที่ 34 จำแนกตามลักษณะข้อมูลที่เปิดเผย (ต่อ)

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในวงบ การเงินหรือหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม
11. จำนวนยอดรวมดอกเบี้ย รับที่รวมอยู่ในงบกำไร ขาดทุนในกรณีที่ปรับ โครงสร้างหนี้ โดยการ เปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขการ ชำระหนี้	8	5	13	10	3	13	61.54	38.46	100	76.92	23.08	100
12. เหตุผลของการใช้อัตรา ต้นทุนของเงินทุน และ องค์ประกอบของต้นทุน ของเงินทุนและช่วงของ อัตราต้นทุนที่ใช้ในการคิด ลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะ ได้รับคืนจากลูกหนี้	-	13	13	2	11	13	-	100	100	15.38	84.62	100

* การเปิดเผยข้อมูลในงบกำไรขาดทุน หรืองบกระแสเงิน หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการ
ปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา กำหนดให้เจ้าหนี้ต้องเปิดเผยข้อมูลคือ

1 การเปิดเผยข้อมูลอัตราที่ใช้คิดลดในการคำนวณมูลค่าสุทธิของกระแสเงินสดที่
คาดว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546
ครบทั้ง 13 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนธนาคาร

2. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้าง
ระหว่างงวดบัญชีเปรียบเทียบกับจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ทั้งหมด ธนาคาร
พาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวน
ธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 9 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ.
2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 6 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผย
ข้อมูลจำนวน 7 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนธนาคาร

3. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างก่อนการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละประเภท ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 13 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนธนาคาร

4. การเปิดเผยข้อมูลประเภทและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่รับโอนเพื่อเป็นการรับชำระหนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร

5. การเปิดเผยข้อมูลมูลค่ายุติธรรมของส่วนได้เสียในส่วนของทุนของลูกหนี้ที่รับโอนเพื่อเป็นการรับชำระหนี้ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 9 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร

6. การเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่คงเหลืออยู่ก่อนและหลังการปรับโครงสร้าง ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 9 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 10 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 3 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของจำนวนธนาคาร

7. การเปิดเผยข้อมูลช่วงเวลาหรือข้อมูลช่วงเวลาหรืออายุเฉลี่ยของลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูล ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 6 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 7 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 9 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนธนาคาร

8. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างทั้งหมด ณ วันที่ในงบดุลธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร

9. เปิดเผยข้อมูลจำนวนกำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างงวด
 ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 12 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของ
 จำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร และ
 พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 12 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของจำนวนธนาคาร ไม่
 เปิดเผยข้อมูลจำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร การเปิดเผยข้อมูลในข้อนี้ไม่
 ครบทุกธนาคาร เนื่องจากธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน) ซึ่งไม่มีการเปิดเผยข้อมูลนี้ไม่ได้
 รับรู้รายการผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ แต่จะตั้งพักเป็นสินทรัพย์รอการชดเชยจาก
 กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินภายใต้บัญชี “ลูกหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและ
 พัฒนาระบบสถาบันการเงินภายใต้สัญญาบริหารและชดเชยสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ” ซึ่งแสดงเป็น
 สินทรัพย์ในงบดุล

10. เปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินของข้อผูกพันต่าง ๆ ในการที่จะใช้เงินทุนเพิ่มเติมแก่
 ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูล ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 6
 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 7 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ
 53.85 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 6 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 46.15
 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 7 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนธนาคาร

11. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนยอดรวมดอกเบี้ยรับที่รวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนทุกงวด
 บัญชีตลอดอายุของสัญญาการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ.
 2545 จำนวน 8 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 61.54 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 5 ธนาคาร
 คิดเป็นร้อยละ 38.46 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 10 ธนาคาร คิด
 เป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 3 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของ
 จำนวนธนาคาร

12. กรณีใช้อัตราต้นทุนของเงินทุน ในการคิดลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจาก
 ลูกหนี้ ให้เจ้าหนี้เปิดเผยเหตุผลของการใช้อัตราต้นทุนของเงินทุน และองค์ประกอบของต้นทุนของ
 เงินทุนและช่วงของอัตราต้นทุนที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้
 ธนาคารพาณิชย์ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 2
 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ
 84.62 ของจำนวนธนาคาร

จากการศึกษาพบการเปิดเผยข้อมูลส่วนใหญ่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
 ยกเว้น รายการกำไรขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้จะมีการเปิดเผยทั้งในงบกำไรขาดทุนและ
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน และมีการเปิดเผยในงบกระแสเงินสดเป็นบางธนาคาร

ผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

การเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์เป็นไปตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แบบบังคับและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2544 กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์แสดงหรือเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาในงบดุลหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนี้

1. ให้เปิดเผยรายละเอียดการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด ดังนั้นสิ่งที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาจึงถือว่าเป็นหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

2. เปิดเผยจำนวนค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งหมายถึงจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของหนี้ โดยคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งเป็นข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่ต้องเปิดเผยเพิ่มจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34

ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย จะศึกษาเพิ่มเติมเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลจำนวนค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งต้องเปิดเผยเพิ่มเติมจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลจำนวนค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องแยกแสดงรายการ ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นหนึ่งรายการเป็นยอดหักเงินให้สินเชื่อนงงบดุล นอกจากนี้ยังมีการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยแสดงการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวในระหว่างปีของบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยจำแนกตามลักษณะข้อมูลที่เปิดเผย

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในตัวเอง การเงินหรือหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย	รวม
1. ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	11	2	13	12	1	13	84.62	15.38	100	92.31	7.69	100

จากตารางที่ 2 การเปิดเผยข้อมูลค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้โดยมีการเปิดเผยข้อมูลในงบดุลโดยแยกแสดงรายการและจำนวนเงินพร้อมกับแสดงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างรอบบัญชีไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 12 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร

ผลการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ธนาคารพาณิชย์นอกจากจะต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีแล้ว ในฐานะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของนักลงทุน ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ กจ.40/2540 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 กำหนดให้จัดทำและเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีไทย ในกรณีที่ไม่มีมาตรฐานการบัญชีไทยครอบคลุมถึงให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีของ International Accounting Standards Committee หรือ American Institution of Certified Public Accountants หรือ Financial Accounting Standards Board ตามลำดับ และต้องจัดทำรายงานการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามแบบที่ประกาศกำหนด(แบบ 56-1)

การศึกษากการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในแบบ 56-1 ซึ่งแบบตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกรณีสถาบันการเงิน สำหรับปีบัญชี 2546 กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ กำหนดให้เปิดเผยนโยบายการปรับโครงสร้างหนี้ และการวิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ตามหลักเกณฑ์
ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำแนกตามลักษณะข้อมูลที่เปิดเผย

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยใน รายงานประจำปี(แบบ 56-1)	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม
1. นโยบายการปรับ โครงสร้างหนี้	9	4	13	9	4	13	69.23	30.77	100	69.23	30.77	100
2. การวิเคราะห์กำไรหรือ ขาดทุนจากการปรับ โครงสร้างหนี้	10	3	13	10	3	13	76.92	23.08	100	76.92	23.08	100

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลการปรับ โครงสร้างหนี้ตาม
หลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดังนี้

1. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการปรับ โครงสร้างหนี้ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 9
ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ
30.77 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 9 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 69.23
ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 4 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนธนาคาร

2. มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจากการปรับ โครงสร้าง
หนี้ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 10 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูล
จำนวน 3 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูล
จำนวน 10 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 3 ธนาคาร คิด
เป็นร้อยละ 23.08 ของจำนวนธนาคาร ซึ่งการเปิดเผยในส่วนของการวิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจาก
การปรับ โครงสร้างหนี้เป็นเพียงการเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณ โดยแสดงจำนวนกำไรหรือขาดทุนจาก
การปรับ โครงสร้างหนี้เปรียบเทียบ 3 ปี โดยที่ไม่มีข้อความในการวิเคราะห์ข้อมูลกำไรหรือ ขาดทุน
จากการปรับ โครงสร้างหนี้เพิ่มเติม

ผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาเปรียบเทียบ

ผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตามฐานการบัญชีฉบับที่ 34
หลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงการเปิดเผยการปรับ โครงสร้างหนี้โดยเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ไว้
ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนด
ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 ธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการเปิดเผยข้อมูล

ข้อมูลการปรับโครงสร้าง หนี้ที่ต้องเปิดเผยในงบ การเงิน	ข้อกำหนดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34				ข้อกำหนดธนาคารแห่ง ประเทศไทย				ข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย			
	จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ	
	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546
1. อัตราคิดลดที่ใช้ใน การคำนวณมูลค่าที่คาด ว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้	13	13	100	100	13	13	100	100	13	13	100	100
2. ข้อมูลจำนวนรายและ ยอดรวมของเงินลงทุน ในลูกหนี้ที่ปรับ โครงสร้างระหว่างงวด บัญชีเปรียบเทียบกับ จำนวนรายและยอดรวม ของเงินลงทุนในลูกหนี้ ทั้งหมด	4	6	30.77	46.15	4	6	30.77	46.15	4	6	30.77	46.15
3. จำนวนรายและยอด รวมของเงินลงทุนใน ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้าง ก่อนการปรับโครงสร้าง หนี้แต่ละประเภท	13	13	100	100	13	13	100	100	13	13	100	100
4. ประเภทและมูลค่า ยุติธรรมของสินทรัพย์ที่ รับโอนเพื่อเป็นการรับ ชำระหนี้	11	11	84.62	84.62	11	11	84.62	84.62	11	11	84.62	84.62
5. มูลค่ายุติธรรมของ ส่วนได้เสียในส่วนของ ทุนของลูกหนี้ที่รับโอน เพื่อเป็นการรับชำระหนี้	4	2	30.77	15.38	4	2	30.77	15.38	4	2	30.77	15.38

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนด
ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 ธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการเปิดเผยข้อมูล (ต่อ)

ข้อมูลการปรับโครงสร้าง หนี้ที่ต้องเปิดเผยในงบ การเงิน	ข้อกำหนดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34				ข้อกำหนดธนาคารแห่ง ประเทศไทย				ข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย			
	จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ	
	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546
6. เปรียบเทียบจำนวน รวมของเงินลงทุนใน ลูกหนี้ที่มีการ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ คงเหลืออยู่ก่อนและหลัง การปรับโครงสร้าง	9	10	69.23	76.92	9	10	69.23	76.92	9	10	69.23	76.92
7. แสดงการเปิดเผย ข้อมูลช่วงเวลาหรืออายุ เฉลี่ยของลูกหนี้ที่มีการ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข	6	9	46.15	69.23	6	9	46.15	69.23	6	9	46.15	69.23
8. จำนวนยอดรวมของ เงินลงทุนในลูกหนี้ที่ ปรับโครงสร้างทั้งหมด ณ วันที่ในงบดุล	11	11	84.62	84.62	11	11	84.62	84.62	11	11	84.62	84.62
9. จำนวนกำไรหรือ ขาดทุนจากการปรับ โครงสร้างหนี้ระหว่าง งวด	12	12	92.31	92.31	12	12	92.31	92.31	12	12	92.31	92.31
10. จำนวนเงินของข้อ ผูกพันต่าง ๆ ในการที่จะ ใช้เงินทุนเพิ่มเติมแก่ ลูกหนี้ที่มีการปรับ โครงสร้างหนี้	6	6	46.15	46.15	6	6	46.15	46.15	6	6	46.15	46.15

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนด
ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 ธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการเปิดเผยข้อมูล (ต่อ)

ข้อมูลการปรับโครงสร้าง หนี้ที่ต้องเปิดเผยในงบ การเงิน	ข้อกำหนดมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34				ข้อกำหนดธนาคารแห่ง ประเทศไทย				ข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย			
	จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ		จำนวน		ร้อยละ	
	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546
11. จำนวนยอดรวม ดอกเบี้ยรับที่รวมอยู่ใน งบกำไรขาดทุนในกรณี ที่ปรับโครงสร้างหนี้ โดยการเปลี่ยนแปลงใน เงื่อนไขการชำระหนี้	8	10	61.54	76.92	8	10	61.54	76.92	8	10	61.54	76.92
12. เหตุผลของการใช้ อัตราต้นทุนของเงินทุน และองค์ประกอบของ ต้นทุนของเงินทุนและ ช่วงของอัตราต้นทุนที่ใช้ ในการคิดลดกระแสเงิน สดที่คาดว่าจะได้รับคืน จากลูกหนี้	-	2	-	15.38	-	2	-	15.38	-	2	-	15.38
13. การเปิดเผยค่าต่อ การปรับมูลค่าจากการ ปรับโครงสร้างหนี้	-	-	-	-	11	12	84.62	92.31	-	-	-	-
14. นโยบายการปรับ โครงสร้างหนี้	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	69.23	69.23
15. การวิเคราะห์กำไร หรือขาดทุนจากการปรับ โครงสร้างหนี้	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	76.92	76.92

จากตารางที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการ
การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหารายการที่ 1-12 เป็นหลักเกณฑ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนด
ของธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย และข้อกำหนดของ
ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องเปิดเผยค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามรายการที่
13 ส่วนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องเปิดเผยนโยบายการปรับโครงสร้างหนี้ และการ

วิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามรายการที่ 14-15 เพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 ซึ่งจะได้อธิบายการเปิดเผยข้อมูลแต่ละรายการดังนี้

1. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้ ณ วันที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ ทุกธนาคารมีการเปิดเผยข้อมูลโดยแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเท่านั้นภายใต้หัวข้อนโยบายการบัญชีครบทุกธนาคารเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนธนาคาร ทั้งรอบบัญชีปี พ.ศ.2545 และ พ.ศ. 2546 ซึ่งอัตราที่ใช้ในการคำนวณได้แก่ อัตราดอกเบี้ยในตลาดตามประกาศของธนาคารพาณิชย์ คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยลินเชอชั่นต่ำสำหรับลูกค้ารายใหญ่ (MLR) อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดตามสัญญาใหม่ และอัตราต้นทุนทางการเงิน

2. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนรายของลูกหนี้และยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างงวดบัญชีเปรียบเทียบกับจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ทั้งหมดที่ธนาคารมีอยู่ ณ วันที่ในงบดุล ปรากฏว่าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนรายของลูกหนี้และยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีธนาคารที่เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้โดยแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 4 และ 6 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 30.77 และ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ

3. แสดงการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้เป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ โดยต้องแยกแสดงจำนวนรายของลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ และมูลค่าตามบัญชีก่อนปรับโครงสร้างของเงินลงทุนในลูกหนี้รวม แต่ละประเภทตามวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งเป็นจำนวนเงินตามบัญชีก่อนการปรับโครงสร้างหนี้ จากศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินพบว่าวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ ได้แก่ การรับโอนสินทรัพย์เพื่อชำระหนี้ การโอนส่วนทุนของลูกหนี้เพื่อชำระหนี้หรือการแปลงหนี้เป็นทุน การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ในหลายลักษณะผสมกัน จากผลการศึกษาปรากฏว่าทุกธนาคารมีการแสดงการเปิดเผยข้อมูลจำนวนรายและยอดรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างก่อนการปรับโครงสร้างหนี้แต่ละประเภท โดยแสดงการเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ครบทุกธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนธนาคาร

4. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เจ้าหนี้รับโอนเพื่อการชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็นสังหาริมทรัพย์ หรือ อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งธนาคารพาณิชย์ต้องเปิดเผยข้อมูลนี้ก็ต่อเมื่อธนาคารปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรับโอนสินทรัพย์จากลูกหนี้เพื่อเป็นการชำระหนี้ จากการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลพบว่าสินทรัพย์ที่ลูกหนี้โอนเพื่อชำระหนี้ให้เจ้าหนี้

ส่วนใหญ่เป็นที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และรองลงมาก็คือเงินสด โดยมีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวนเดียวกันคือ 12 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ซึ่งสาเหตุที่บางธนาคารไม่เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ อันเนื่องมาจากในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นอาจไม่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรับโอนสินทรัพย์จากลูกหนี้เพื่อการชำระหนี้

5. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของส่วนได้เสียในส่วนของลูกหนี้ที่เจ้าหนี้รับโอนเพื่อการชำระหนี้ หรือการแปลงหนี้เป็นทุน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ต้องเปิดเผยข้อมูลนี้ก็ต่อเมื่อธนาคารปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรับโอนส่วนทุนของลูกหนี้ จากการศึกษาพบว่าธนาคารมีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้น้อย โดยมีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 4 และ 2 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 30.77 และ 15.38 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลนี้เป็นการแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งสาเหตุที่บางธนาคารไม่เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้เนื่องจากในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นอาจไม่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการรับส่วนทุนของลูกหนี้เพื่อการชำระหนี้

6. การเปิดเผยข้อมูลในข้อนี้เป็นการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่คงเหลืออยู่ก่อนปรับโครงสร้างและหลังการปรับโครงสร้าง ในกรณีที่มีการปรับโครงสร้างหนี้โดยวิธีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ จากการศึกษาพบว่าธนาคารเปิดเผยข้อมูลนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินในรอบบัญชีปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 9 และ 10 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 69.23 และ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ สาเหตุที่บางธนาคารไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนรวมของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่คงเหลืออยู่ก่อนปรับโครงสร้างและหลังการปรับโครงสร้าง อันเนื่องมาจากไม่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้

7. ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2545 มีจำนวนธนาคารที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาหรืออายุเฉลี่ยของลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ จำนวน 6 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร และมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2546 เป็น 9 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้จะมีการแสดงการเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สาเหตุที่บางธนาคารไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาหรืออายุเฉลี่ยของลูกหนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข เนื่องจากไม่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้จึงไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลนี้

8. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินของลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างคงเหลือทั้งหมดในบัญชี ณ วันที่ในงบดุล ปรากฏว่าธนาคารส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ไว้ โดยแสดงข้อมูลไว้ใน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลนี้เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยไม่ว่าจะปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการใดก็ตาม

9. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนกำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่เกิดขึ้นสำหรับงวดบัญชี ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลไว้ในงบกำไรขาดทุน สำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 10 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร มีการเปิดเผยจำนวนกำไรขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ในงบกระแสเงินสด สำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 7 และ 8 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 53.85 และ 61.54 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ และมีการเปิดเผยข้อมูลกำไรขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 10 และ 11 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 76.92 และ 84.62 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ ส่วนธนาคารที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวนกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นระหว่างงวดบัญชี คือ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด เนื่องจากธนาคารไทยธนาคารไม่ได้รับรู้รายการผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ แต่จะตั้งพักเป็นสินทรัพย์รอการชดเชยจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินภายใต้บัญชี “ลูกหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินภายใต้สัญญาบริหารและชดเชยสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ” ซึ่งแสดงเป็นสินทรัพย์ในงบดุล ซึ่งธนาคารได้เปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

10. แสดงการเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินของข้อผูกพันต่าง ๆ ในการให้เงินทุนเพิ่มเติมแก่ลูกหนี้ภายหลังจากที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่า “ไม่มีข้อผูกพันต่าง ๆ ในการที่จะใช้เงินทุนเพิ่มเติมแก่ลูกหนี้ภายหลังจากที่มีการปรับโครงสร้างหนี้” ผลการศึกษาปรากฏว่ามีธนาคารพาณิชย์เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 6 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ส่วนธนาคารที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้อาจเป็นเพราะธนาคารไม่มีข้อผูกพันต่าง ๆ ในการที่จะใช้เงินทุนเพิ่มเติมแก่ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ จึงไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลนี้

11. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ในกรณีที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ เจ้าหนี้ต้องเปิดเผยจำนวนรายได้ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ที่รวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนทุกงวดบัญชีจากการศึกษามีธนาคารที่เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 8 และ 10 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 61.54 และ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ

12. แสดงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเผยแพร่ผลของการใช้อัตราต้นทุนของเงินทุน และองค์ประกอบของต้นทุนของเงินทุนและช่วงของอัตราต้นทุนที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืนจากลูกหนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องเปิดเผยข้อมูลนี้ในกรณีที่ธนาคารใช้อัตราต้นทุนของเงินทุนในการคิดลดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ จากการศึกษาพบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ จำนวน 2 ธนาคาร หรือ คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร ในปี พ.ศ. 2546 เท่านั้น เนื่องจากธนาคารทั้ง 2 คือ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารยูโอบีรีตสัน จำกัด(มหาชน) มีการใช้อัตราต้นทุนทางการเงินในการคำนวณกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้เปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดตามเงื่อนไขใหม่แล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า

13. ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ต้องเปิดเผยเพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 การเปิดเผยข้อมูลแสดงในงบดุลและหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยมีการเปิดเผยข้อมูลนี้ในปีพ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 จำนวน 11 และ 12 ธนาคาร หรือ คิดเป็นร้อยละ 84.62 และ 92.31 ของจำนวนธนาคาร ตามลำดับ ส่วนธนาคารที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ เนื่องจากไม่มีบัญชีค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ ในปีดังกล่าว

14. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่ต้องเปิดเผยในรายงานประจำปี (แบบ 56-1) ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 9 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 69.23 ของจำนวนธนาคาร

15. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ในเป็นอีกหนึ่งข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ที่ต้องเปิดเผยในรายงานประจำปี(แบบ 56-1) ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี โดยมีการเปิดเผยข้อมูลในพ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ด้วยจำนวนเดียวกันคือ 10 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 76.92 ของจำนวนธนาคาร ซึ่งการเปิดเผยในส่วนของการวิเคราะห์กำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้เป็นเพียงการเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณโดยแสดงจำนวนกำไรหรือขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้เปรียบเทียบ 3 ปี โดยที่ไม่มีข้อความในการวิเคราะห์ข้อมูลกำไรหรือ ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มเติม

ผลการศึกษการเปิดเผยข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษการเปิดเผยข้อมูลอื่นนอกเหนือจากที่มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา และหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์จากการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่นำส่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546

การเปิดเผยข้อมูลอื่น เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน (แสดงตัวอย่างการเปิดเผยไว้ในตารางที่ 5)
2. จำนวนรายและจำนวนเงินรวมของลูกหนี้ที่อยู่ในระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่
3. จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ได้รับชำระจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ในระหว่างงวดบัญชี
4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ จะเป็นการอธิบายถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 เรื่อง กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญ และการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี (แสดงตัวอย่างการเปิดเผยไว้ในตารางที่ 6)

การเปิดเผยข้อมูลนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาามีวิธีการเขียนอธิบายโดยใช้ข้อความ ที่สามารถสรุปตัวอย่างวิธีการเขียนของบางธนาคารได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
1. นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์หรือส่วนทุนของลูกหนี้ที่รับโอนจากลูกหนี้		
ธนาคารจะบันทึกสินทรัพย์ที่รับโอนมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย แต่ไม่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้บวกดอกเบี้ยที่ธนาคารมีสิทธิได้รับตามกฎหมายที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี	ธ.ทหารไทย	2546

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง
หนี้ที่มีปัญหา (ต่อ)

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
ธนาคารบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย แต่ต้องไม่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้บวกดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับตามกฎหมายที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	ธ.ไทยพาณิชย์	2546
ธนาคารบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่รับโอนมาจากลูกหนี้ ที่ไม่ได้ได้อยู่ภายใต้สินทรัพย์ตามสัญญาจัดการเงินให้กู้ยืมด้วยมูลค่าที่ต่ำกว่าของราคาแลกเปลี่ยน (ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับราคาตามบัญชี) หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียนั้น ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้	ธ.สแตนคาร์ดชาร์เตอร์นครธน	2546
กรณีซื้อเงินลงทุนในลูกหนี้และภายหลังมีการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารได้คำนวณมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้	ธ.กรุงศรีอยุธยา	2546
ธนาคารบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์หรือส่วนได้เสียเทียบกับมูลค่าหนี้ทั้งหมด(รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับและดอกเบี้ยที่หยุดรับรู้รายได้จนถึง ณ วันปรับโครงสร้างหนี้) แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า	ธ.ดีบีเอสไทยท努	2546
2. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้		
เมื่อเกิดผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารจะปรับลดรายการหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญพร้อมทั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่มีอยู่สำหรับลูกหนี้รายนั้น ๆ ในงวดก่อนหน้า	ธ.กรุงเทพ	2546

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง
หนี้ที่มีปัญหา (ต่อ)

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาซึ่งเกิดจากการลดเงินต้นและดอกเบี้ยของหนี้ที่ไม่ชำระตามกำหนด และการปรับโครงสร้างหนี้ต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข การโอนสินทรัพย์ และการโอนหุ้นทุนในลูกหนี้ เป็นต้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทั้งจำนวน	ธ.ไทยพาณิชย์	2546
ขาดทุนที่เกิดจากสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จะถูกนำไปหักกับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้แต่ละรายในกรณีที่จำนวนผลขาดทุนที่เกิดขึ้นมากกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ส่วนต่างจะถูกบันทึกเป็นผลขาดทุนจากการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ในงบกำไรขาดทุน	ธ.ดีบีเอสไทยท努	2546
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้โดยการยินยอมลดเงินต้นหรือดอกเบี้ยที่บันทึกในบัญชีหลังหักเงินสำรองที่กันไว้แล้ว (ถ้ามี) จะรับรู้เป็นขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาได้ครบถ้วน	ธ.ไทยชนาการ	2546
3. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้		
ธนาคารบันทึกผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตและจำนวนที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ภายหลังการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้เป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารจะรับรู้ค่าเผื่อการปรับมูลค่าดังกล่าวนี้ในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์การรับรู้ชำระและระยะเวลาที่เหลือของสัญญาปรับโครงสร้างหนี้เพื่อแสดงถึงอัตราผลตอบแทนที่ซึ่งเทียบเท่าอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันในตลาดสำหรับลูกหนี้	ธ.เอเชีย	2546

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง
หนี้ที่มีปัญหา (ต่อ)

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
ผลต่างของมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตและจำนวนเงินลงทุนในลูกหนี้ จะถูกบันทึกเป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่แสดงในงบดุล และจะถูกตัดบัญชีรับรู้ในงบกำไรขาดทุน ตามเกณฑ์การรับชำระและระยะเวลาที่เหลือตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้	ธ.กสิกรไทย	2546
4. นโยบายการบัญชีในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับ สำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้		
ธนาคารรับรู้รายได้สำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ตามเกณฑ์คงค้าง ยกเว้นหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ ซึ่งจะรับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามเดือนหรือสามงวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใด จะนานกว่า	ธ.ยูโอบีรัตนสิน	2546
ธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ตามเกณฑ์คงค้างเช่นเดียวกับเงินให้สินเชื่อที่กล่าวข้างต้น โดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ต้องจ่ายชำระตามสัญญา (ซึ่งไม่รวมถึงอัตราดอกเบี้ยตั้งพักที่คิดกับลูกหนี้แต่กำหนดให้จ่ายชำระในอนาคต) ยกเว้น หนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์ เงินสดจนกว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า สามเดือนหรือสามงวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า	ธ.ธนชาติ	2546

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้าง
หนี้ที่มีปัญหา (ต่อ)

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่มีความไม่แน่นอนของความสามารถในการชำระ จะถือเป็นรายได้เมื่อได้รับชำระและจะบันทึกบัญชียกเลิกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ไว้แล้วตามเกณฑ์คงค้างออกทั้งหมด	ธ.ไทยพาณิชย์	2546
5. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้		
ค่าใช้จ่ายทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่นๆ ที่เกิดจากผลของการปรับโครงสร้างหนี้จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น	ธ.ยูโอบีรัตนสิน	2546
6. นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้		
ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ธนาคารคำนวณมูลค่ายุติธรรมของหนี้ใหม่โดยใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดดังกล่าว ณ วันที่ในงบการเงินทุกไตรมาส และปรับปรุงบัญชีค่าเพื่อการปรับมูลค่า เมื่อมูลค่ายุติธรรมของหนี้เปลี่ยนแปลงไป การคำนวณมูลค่ายุติธรรมของหนี้ใหม่ ณ วันที่ในงบการเงินทุกไตรมาสจะคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยการปรับปรุงบัญชีค่าเพื่อการปรับมูลค่าต้องไม่ทำให้ราคาตามบัญชีของลูกค้าหนี้สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้	ธ.กรุงศรีอยุธยา	2546

จากตารางที่ 5 สามารถพิจารณาแยกนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ได้ 6 เรื่อง คือ

1. นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ หรือส่วนทุนของลูกค้าหนี้ที่รับโอนจากลูกหนี้
2. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้
3. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าเพื่อการปรับมูลค่า

4. นโยบายการบัญชีในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับ สำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้

5. นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้

6. นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้

การเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้มีวิธีการเขียนอธิบายโดยใช้ข้อความ ที่สามารถสรุปตัวอย่างวิธีการเขียนของบางธนาคาร ได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้

วิธีการเปิดเผยนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2545 กรณีการปรับโครงสร้างหนี้มีการโอนสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียของเจ้าของเพื่อชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน ธนาคารบันทึกสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรมที่ไม่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 กรณีการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีการโอนสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียของเจ้าของเพื่อชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน ธนาคารจะบันทึกสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายที่ไม่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้บวกดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับ ตามกฎหมายตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่องการบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) ผลกระทบจากการปฏิบัติ ดังกล่าว ทำให้ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยรับสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เพิ่มขึ้นจำนวน 441 ล้านบาท	ธ.กรุงศรีอยุธยา	2545

ตารางที่ 6 แสดงตัวอย่างการใช้ข้อความในการเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ (ต่อ)

วิธีการเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	ธนาคาร	รอบบัญชี
<p>ในกรณีที่เป็นกรปรับโครงสร้างหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ หรือส่วนได้เสีย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 ธนาคารฯ ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่รับโอนมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่ได้รับมาตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป โดยบันทึกต้นทุนของสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ (ซึ่งอิงตามราคาประเมินของผู้ประเมินภายในหรือผู้ประเมินอิสระ ภายนอก) แต่ไม่เกินยอดหนี้คงค้างตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย (รวมดอกเบี้ยค้างรับที่หยุดรับรู้รายได้จนถึงวันปรับโครงสร้างหนี้) ส่วนเกินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มากกว่ามูลหนี้คงค้างตามบัญชีจะรับรู้เป็นดอกเบี้ยรับในงบกำไรขาดทุน ซึ่งในงวดก่อนปี 2545 ธนาคารบันทึกสินทรัพย์ที่รับโอนมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือมูลหนี้คงค้างตามบัญชี (ซึ่งไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับที่หยุดรับรู้รายได้) แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า</p>	ธ.ชนชาติ	2545

จากตารางที่ 6 เป็นการแสดงตัวอย่างของการเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 เรื่อง กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญ และการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี

ผลการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลอื่น เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งเป็นการเปิดเผยข้อมูลนอกเหนือจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 หลักเกณฑ์ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยและหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้นี้อาจเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น และการเปิดเผยข้อมูลโดยดุลพินิจของธนาคาร สรุปและแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและอัตราร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้
จำแนกตามลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย

ลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย	จำนวนธนาคาร						อัตราร้อยละ					
	2545			2546			2545			2546		
	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิด เผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม	เปิดเผย	ไม่ เปิดเผย	รวม
1. การเปิดเผยนโยบายการ บัญชีเกี่ยวกับการปรับ โครงสร้างหนี้	13	-	13	13	-	13	100	-	100	100	-	100
2. จำนวนราย และจำนวนเงิน รวมของลูกหนี้ที่อยู่ใน ระหว่างการติดตามผลการ ปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่	1	11	13	1	11	13	7.69	92.31	100	7.69	92.31	100
3. จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ย ที่ได้รับชำระจากลูกหนี้ที่ ปรับโครงสร้าง ในระหว่าง งวดบัญชี	5	8	13	6	7	13	38.46	61.54	100	46.15	53.85	100
4. การเปลี่ยนแปลงนโยบาย การบัญชีเกี่ยวกับการปรับ โครงสร้างหนี้	2	11	13	1	12	13	15.38	84.62	100	7.69	92.31	100

จากตารางที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้เป็นการแสดงการเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นสองส่วน คือ ส่วนแรกเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น นอกเหนือจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 ได้แก่ การเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 39 เรื่อง ค่าไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญ และการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี และ ส่วนที่สองเป็นการเปิดเผยข้อมูลโดยดุลพินิจของธนาคาร ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการเปิดเผยข้อมูลของธนาคาร ซึ่งได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลจำนวนราย และจำนวนเงินรวมของลูกหนี้ที่อยู่ในระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่ และ การเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ได้รับชำระจากลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้าง ในระหว่างงวดบัญชี สามารถอธิบายการเปิดเผยข้อมูลได้ดังนี้

1. การเปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างนี้ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2546 ครบทั้ง 13 ธนาคาร หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนธนาคาร
2. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนราย และจำนวนเงินรวมของลูกค้าที่อยู่ในระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของจำนวนธนาคาร
3. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ได้รับชำระจากลูกค้าที่ปรับโครงสร้างในระหว่างงวดบัญชี ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 5 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 38.46 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 8 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 61.54 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 6 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 46.15 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 7 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนธนาคาร
4. การเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างนี้ ธนาคารพาณิชย์มีการเปิดเผยข้อมูลในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 2 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 11 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนธนาคาร และ พ.ศ. 2546 มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวน 1 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนธนาคาร ไม่เปิดเผยข้อมูลจำนวน 12 ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 92.31 ของจำนวนธนาคาร